

I Quisicubas entré finns en stor tavla som på 3 språk återger det mångreligiösa samfundets programplattform, se sid 10

Quisicuaba - Ett mångreligiöst grannskapsprojekt

Eva Björklund text & foto

En dag i mars i Gamla Havanna hittade jag ett för mig märkligt ställe, Quisicuaba, en interreligiös, spiritistisk församling med den mest vidlyftiga symbolvärld ur tre religiösa traditioner, den afrikanska, den spiritistiska och den katolska. Och en hjärtevarm allomfattande social verksamhet.

Från Angola till Havanna

Platsen för detta Quisicuaba, som bildades 1939, är vald som hyllning till de första invånarna, de fria afrokubaner av Kissistammen som under sena 1700 -talet bosatte sig i de kvarter som nu heter Los Sitios och odlade mark utanför Havannas stadsmur. De hade kommit med slavskeppen från Angola till Kuba, med sina traditioner och religiösa riter, som slaveriet inte kunde utrota.

Kissfolket dominerade och präglade för alltid områdets kultur, där Yoruba och Abakua-traditionerna är särskilt starka. Men de berövades med våldsamma metoder den mark de odlat upp. De slöt sig samman i hemliga bysällskap - cuabaler - fientliga till omgivningen, något som fortfarande sätter spår i lokalsamhället i en nergången stadsdel med många sociala och ekonomiska problem.

La Firibilla om Quisicuaba

Så här skriver denna kubanska kulturtidskrift på nätet om Quisicuaba i Los Sitios:

”Någon kom förbi och bad om något att äta: Det var i gryningen, och bara lunch brukar tillhandahållas, men det fick bli ett undantag: ”Nästa gång måste du ta med en

burk och identitetskort”. De är många, gamla, alkoholister, vilsna varelser som kommer för en gratislunch. Men den viktigaste näring Quisicuaba erbjuder är själens.”

”Innanför dörrarna är vi ett religiöst samfund, på gatan är vi ett grannskapsprojekt”, förklarar ordförande för detta sociala kulturprojekt, Enrique Alemán, som alla kallar ”doktor”, inte bara för att han är läkare till yrket, utan som uttryck för respekt.

Fanan och en José Martíbyst i besöksrummet.

- Hur påverkar religionen det sociala arbetet? ”I de medmänskliga värderingarna, uttrycken för den storsinnet och oegennyttan som präglar dagens troende i Kuba, men trons vägar är också andra, vi utestänger inte någon.”

Öppna famnen

Huset nr 22 på Malojagatan, i grannskapet Los Sitios, välkomnar alla grannskapets barn och gamla, kvinnor och män, i alla hudnyanser och särskilt de som har ekonomiska, sociala, psykiska och fysiska eller andra svårigheter och söker fotfäste och mening. Quisicubaba samarbetar när med Folkmakten och är ett viktigt kompletent till samhällets stöd och omsorg. Och överbygger religiösa och kulturella motsättningar i grannskapet. Utställningar, samtal, dans och fest, litteratur, teater, musik och bildkonst, de blir förevändningen för att få med individer och familjer. ”Där, bland de som har det svårast, behövs vi mest: välkomna de utstötta till gemenskapen, påverka dem bort från kriminalitet, vägleda alkoholister, bistå HIV-sjuka, ensamma mödrar, med flera.”

Vad har Quisicubaba åstadkommit?

Lokat tillbaka hundratals vilna till samhället, satt upp ett grannskapsbibliotek tillsammans med Kulturarbetarförbundet, UNEAC, en lekpark för barnen, en verkstad för folkligt traditionellt hantverk, i samarbete med Konsthantverksförbundet som bistått med utbildning, utvärdering. För 8 familjer har hantverket blivit deras levebröd. Och bland verksamheterna finns:

En grannskapsteater för alla åldrar.

Sju dansgrupper för att gjuta nytt liv i den folkliga kulturen, de traditionella danserna.

Bokutgivning, 37 böcker av kubanska författare i samarbete med UNEACs litterära sektion.

Snyggt upp kvarteret, fasaderna, med lokala konstnärers muralmålningar och i samarbete med kommunen lagat gatubeläggningsen.

39 utställningar av professionella och amatörer från ateljéer i grannskapet.

Utbildlat 17 kockar på högsta nivå, 5 näringspecialister, forts sid 10

Här finns Jungfru Maria, och Buddha och ett afrokubanskt altare tillsammans med andra religiösa symboler.

José Martí, aposteln: ”Ljuset som glimmar för alla”

Den afrokubanska barndansgruppen visar upp sina färdigheter inför karnevalen.

Kökskorridoren, inte en omålad fläck, rena färgorgien

datorspecialister, med mera.

Grannskapet har blivit rent och snyggt, folk har blivit lugnare, samarbetar, känner sitt människovärde växa, bättre hälsa, familjesammanhållning, livkvalitet med mera.

Alltomfamnande, universell

Jag får en pratstund med ledaren, doktor Alemán, stor, god, vidsynt och imponerande i sin kunskap om mänsklighetens villkor och religiositeten. Jag associerar till ekumenin men den innefattar bara kristna trosriktningar, här i Quisicuba samlas Jesus med de afrikanska gudarna, Buddha, Muhammed, och judendomen. Och allt syns i

Plattform För Mellanreligiöst Samtal

Den Kubanska Mellanreligiösa Samtalsplattformen samlar troende ur de sju religioner som etablerat sig i Kuba och 15 religiösa föreningar och institutioner, och enskilda personer, som vägledde av en tro med djupa rötter i vår rika kulturella mångfald, främjar syskonskap i enhet och kärlek mellan alla människor.

Plattformen grundades 2011 som uttryck för viljan att ena en brokig ekumenik, med den allra djupaste respekt för den religiösa, sociala och kulturella mångfalden, för sökandet efter samförstånd i gemensamma projekt och idéer inom trons olika uttryck.

Plattformen bygger på övertygelsen att rättvisa, fred och kärlek är oskiljaktiga: kärlek växer i freden, freden växer i rättvisan. Därför förkastar plattformen de mäktigas förtryck och terror mot de fattiga och utblottade för att ingjuta skräck och underkastelse under orättvisan. Vi tror att alla människor är rättvisans, fredens och kärlekens barn med oförtytlig rätt till jämlikt åtnjutande av de materiella framstegen, rättvisan och andligheten, freden och kärleken

I förgrunden ett hörn av matsalen, utblick mot entrén.

den mest fantastiska blandning av färger och former och andliga symboler.

Doktor Alemán frågar mig om spiritismen i Sverige och jag blir honom svaret skyldig, först. Sen kom jag ihåg svenska Swedenborg, en av de stora världsledande spiritisterna från 1700-talet. Och det Skandinaviska Swedenbrogssällskapet som också har en svensk avdelning, Swedenborg står det på ett stilt gammal hus vid Tegnerlunden i Stockholm, där Strindberg står staty, också han hade sådana böjelser tidvis. Så jag lovade honom att sätta honom i kontakt med Swedenborgarna.

i skapelsen.

Långvarig samhällelig orättvisa skadar kärleken och freden, bryter mot Guds vilja, bromsar den ekonomiska och sociala utvecklingen och skapar osämja och motsättningar som söndrar samhället i olika skikt och leder till våld i samhället, i familjen och inom individerna.

Vi är övertygade om att rättvisan är en oersättlig stomme för att bygga den fred och kärlek som är till välsignelse för individerna, familjerna och nationerna. Det största hotet mot freden idag är maktgrupperna som i eget intresse främjar konfrontation och omöjliggör samtal.

Vi kämpar mot all strukturell orättvisa som hindrar oss att bygga en värld i fred. Vi bekräftar att fosterlandets olika trosformer, religioner, familjer, samfund spelar en oersättlig roll i bygget av en värld i fred. Därför antar religionerna utmaningen att bidra positivt till dagens värld, för att fördjupa en respektfull och solidarisk samlevnad, för att uppnå harmoniska förhållanden som inte tillåter något våld. Sammanfattning och översättning Eva Björklund